

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etnologia Polski – ćwiczenia , PG_00200572						
Kierunek studiów	Etnologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Od odpowiedzialny za przedmiot	dr Agnieszka Bednarek-Bohdziewicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	1. Zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi z etnologią Polski, w tym ze zróżnicowaniem regionalnym Polski oraz tzw. kulturą ludową/chłopską/tradycyjną i jej przemianami. 2. Kształtowanie umiejętności prezentacji wybranych zagadnień oraz dyskusji na ich temat. 3. Kształtowanie umiejętności krytycznej oceny tekstów źródłowych oraz oswojenie z dyskursem naukowym.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	Student zapoznaje się z tradycją badań etnograficznych i ludoznawczych w Polsce, rozumie różnicę pojęć: folklor, kultura ludowa, kultura typu ludowego i kultura postludowa.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ETNOL3_W02] Ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie etnologii i antropologii kulturowej)	Student potrafi zidentyfikować i scharakteryzować najważniejsze zjawiska kulturowe, obrzędowe i społeczne w kontekście historycznym i współczesnym, odnosząc je do wybranych teorii i nurtów badawczych w etnologii Polski.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ETNOL3_U05] Potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	Student potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi polskiemu ludoznawstwu i etnografii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_U07] Umie interpretować wytwory kulturowe za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	Student umiejętnie interpretuje wytwory polskiej kultury ludowej/tradycyjnej, rozumie ich miejsce i przemiany w procesie historyczno-kulturowym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	Student potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej w kontekście etnologii Polski.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy dotyczącej etnologii Polskiej, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[ETNOL3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	Student ma świadomość konieczności przestrzegania etyki zawodowej (profesjonalizm, odpowiedzialność, zrozumienie kontekstu kulturowego, unikanie uprzedzeń).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	Student zapoznaje się z dziedzictwem kulturowym poszczególnych regionów Polski.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_K08] Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	Student zapoznaje się z kulturami mniejszości etnicznych w Polsce oraz zróżnicowaniem regionalnym polskiej kultury.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach etnologicznej wiedzy o kulturze polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w obszarze polskiego folkloru oraz wiedzy o kulturze polskiej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	1. Regionalne zróżnicowanie etnograficzne Polski (pojęcie regionu etnograficznego/kulturowego, grupy etnograficznej, mniejszości etnicznej). 2. Kultura tradycyjna i kultura ludowa/chłopska oraz jej przemiany próba definicji, specyfika; dyskusje wokół pojęcia kultura ludowa, kultura typu ludowego i kultura postludowa. 3. Kultura religijna, religijność ludowa. 4. Religijność przeżywana. 5. Religia ludowa współcześnie. 6. Wrażliwość mirakularna i ludowa wizja końca świata. 7. Wobec Innego: Kategorie swój i obcy. 8. Kobieta w kulturze ludowej. 9. Myślenie typu ludowego w kulturze masowej. 10. Kolonializm a sprawa polska.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (obecność, przygotowywanie się do zajęć, udzielanie się podczas dyskusji)	51.0%	70.0%
	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji na wybrany temat	51.0%	30.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Z. Benedyktowicz, <i>Gość w dom, obcy jako bogowie</i> , w: tegoż, <i>Elementarz tożsamości</i> , Wołowiec 2016, s. 111-140. S. Czarnowski, <i>Kultura religijna wiejskiego ludu polskiego</i> , w: tegoż, <i>Dzieła</i> , t. 1: <i>Studia z historii kultury</i> , Warszawa 1956, s. 88-107. K. Dobrowolski, <i>Chłopska kultura tradycyjna</i> , w: tegoż, <i>Studia nad życiem społecznym i kulturą</i> , Wrocław 1966, s. 76-109. <i>Dyskusja wokół pojęcia kultura ludowa</i> , "Lud" 1991, t. 74, s. 175-213. <i>Kultura ludowa. Teorie, praktyki, polityki</i> , red. B. Fatyga, R. Michalski, Warszawa 2014 (wybrane fragmenty). A. Figiel, <i>Status kobiety w polskiej kulturze ludowej. Szkic antropologiczny</i> , "Zeszyty Wiejskie" 2018, z. XXIV, s. 93-108. A. Hemka, J. Olędzki, <i>Wrażliwość mirakularna</i> , "Konteksty. Polska Sztuka Ludowa" 1990, nr 1, s. 8-14. A. Królikowska, <i>Elementy ludowe we współczesnej religijności?</i> , "Opuscula Sociologica" 2014, nr 4, s. 5-15. W. Pawluczuk, <i>Żywioł i forma. Wstęp do badań empirycznych nad kulturą współczesną</i> , Warszawa 1978 (wybrane fragmenty). K. Pobłocki, <i>Chamstwo</i> , Wołowiec 2021. Cz. Robotycki, <i>Myślenie typu ludowego w polskiej kulturze masowej (proponując badawcze)</i> , "Etnografia Polska" 1985, t. XXXIX, s. 111-117. <i>Słownik etnologiczny. Terminy ogólne</i> , red. Z. Staszczak, Warszawa 1987 (hasła: grupa etnograficzna, kultura ludowa, region kulturowy). L. Stomma, <i>Determinanty polskiej kultury ludowej XIX wieku</i> , "Polska Sztuka Ludowa" 1979, t. 33, z. 3, s. 131-142. J. Tokarska-Bakir, <i>Ganz Andere? Żyd jako czarownica i czarownica jako żyd w polskich i obcych źródłach etnograficznych, czyli jak czytać protokoły przesłuchań</i> , w: <i>Inny, inna, inne. O inności w kulturze</i> , red. M. Janion, C. Snochowska-Gonzalez, K. Szczuka, Warszawa 2004, s. 110-148. J. Tokarska-Bakir, <i>Obraz osobliwy. Hermeneutyczna lektura źródeł etnograficznych</i> , Universitas, Kraków 2000 (wybrane fragmenty).
	Uzupełniająca lista lektur	J. Barański, <i>Etnologia w erze postludowej. Dalsze eseje peryferyjne</i> , Kraków 2017. J. S. Bystróż, <i>Etnografia Polski</i> , Warszawa 1947. J. Burszta, <i>Chłopskie źródła kultury</i> , Warszawa 1985. D. Benedyktowicz, Z. Benedyktowicz, <i>Dom w tradycji ludowej</i> , Wrocław 1992. Cz. Robotycki, S. Węglarz, <i>Chłop potęgą jest i basta. O mityzacji kultury ludowej w nauce</i> , Konteksty 1983, nr 12, s. 3-8. L. Stomma, <i>Antropologia wsi polskiej</i> , Warszawa 1986. M. Zowczak, <i>Biblia ludowa. Interpretacja wątków biblijnych w kulturze ludowej</i> , Wrocław 2000.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.